

Sygn. akt: V ACa 600/15

V ACz 581/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Grela

Sędziowie: SA Włodzimierz Gawrylczyk (spr.)

SO del. Anna Daniszewska

Protokolant: sekr. sąd. Małgorzata Naróg

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2015 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa E. K.

przeciwko D. K., W. P. i (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. (poprzednio (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.)

o ochronę dóbr osobistych

na skutek apelacji powoda oraz pozwanych D. K. i (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 1 kwietnia 2015 r. sygn. akt I C 163/09

oraz na skutek zażalenia powoda i pozwanego W. P. na zawarte w tym wyroku orzeczenia o kosztach postępowania

I. prostuje zaskarżony wyrok w części określającej pozwaną spółkę przez wykreślenie w komparycji i w części decyzyjnej użytej w odpowiednim przypadku nazwy pozwanej (...) Spółka z o.o. z siedzibą w B.", (...) Spółka z o.o. (...)w B." i (...) Spółka z o.o.(...)z siedzibą w B." i wpisanie w to miejsce użytej w odpowiednim przypadku nazwy (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. (poprzednio: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.);

II. oddala apelację powoda;

III. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 3 (trzecim) w ten sposób, że zasądza od pozwanych D. K. i (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. solidarnie na rzecz powoda E. K. kwotę 20.000 (dwadzieścia tysięcy) zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 kwietnia 2009 r. do dnia zapłaty, a w pozostałej części oddala wobec nich powództwo o zapłatę;

IV. zmienia zaskarżony wyrok w punktach 5 (piątym) i 6 (szóstym) w ten sposób, że

zasądza od powoda E. K. na rzecz pozwanych D. K. i (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. solidarnie kwotę 6.786 (sześć tysięcy siedemset osiemdziesiąt sześć) zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

V. oddała apelację pozwanych D. K. i (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. w pozostałym zakresie;

VI. oddała zażalenie powoda;

VII. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 7 (siódmym) w ten sposób, że zasądza od powoda E. K. na rzecz pozwanego W. P. kwotę 5.045 (pięć tysięcy czterdzieści pięć) zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

VIII. zasądza od powoda na rzecz pozwanego W. P. kwotę 198 (sto dziewięćdziesiąt osiem) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego;

IX. zasądza od powoda na rzecz pozwanych D. K. i (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 3.530 (trzy tysiące pięćset trzydzieści) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Na oryginale właściwe podpisy.

V ACa 600/15

V ACz 581/15

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z 1 kwietnia 2015 r. nakazał pozwanym D. K. i (...) spółce z o.o. w W. (poprzednio: (...) spółka z o.o. w W.), aby każdy z nich opublikował na własny koszt na pierwszej stronie dziennika (...)i na stronie głównej witryny internetowej (...), w terminie 7 dni od uprawomocnienia się wyroku, oświadczenia o oznaczonej treści o przeproszeniu powoda E. K. za podane w artykułach prasowych nieprawdziwe informacje naruszające dobra osobiste powoda, Sąd zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 60.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 kwietnia 2009 r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałej części, zasądził od tych pozwanych na rzecz powoda koszty procesu, zasądził od powoda na rzecz pozwanego W. P. koszty procesu w kwocie 2.777 zł oraz nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – tegoż Sądu kwotę 12.000 zł tytułem kosztów sądowych.

Zasadnicze motywy wyroku są następujące:

Powód, żądając ochrony dóbr osobistych, po sprecyzowaniu roszczeń wnosił o nakazanie pozwanym (...) spółce z o.o. (...)w B. nakazania zamieszczenia na pierwszej stronie dziennika(...) i na stronie głównej witryny internetowej(...) , w terminie 7 dni od uprawomocnienia się wyroku, oświadczenia o oznaczonej treści (tekstu przeprosin) wobec naruszenia w grudniu 2008 r. dóbr osobistych w artykułach prasowych i na stronie internetowej gazety, wnosił też o zasądzenie od pozwanych solidarnie kwoty 60.000 zł z odsetkami tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę, wskazał też jako pozwanego W. P., (...).

Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa i o zasądzenie kosztów procesu. Pozwany W. P. zakwestionował swą legitymację procesową, bo w dacie publikacji artykułów nie pełnił funkcji (...). Pozostali pozwani twierdzili, że D. K., jako autor artykułów, dochował należytej staranności i rzetelności przy zbieraniu i wykorzystaniu materiału prasowego, nie wymyślił zamieszczonych w artykułach sformułowań, lecz uzyskał je od źródeł osobowych, zaś powód dwukrotnie omówił rozmowy na ten temat. Podnieśli, że realizowali swój obowiązek wobec społeczeństwa.

Pismem z 1 lipca 2014 r. powód rozszerzył żądanie majątkowe, domagając się zasądzenia kwoty 300.000 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 60.000 zł od dnia 1 marca 2009 r. i od kwoty 300.000 zł od dnia 1 lipca 2014 r. Wskazał, że w sprawie(...)Sądu Rejonowego (...)został prawomocnie uniewinniony od zarzucanych czynów, a sporne publikacje nadal widnieją na stronie internetowej gazety, czas od wniesienia pozwu spotęgował jego negatywne przeżycia i poszerzył zakres skutków naruszeń, na skutek stresu z tym związanego stan jego zdrowia uległ pogorszeniu.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...). w Gazecie (...) ukazał się artykuł autorstwa pozwanego D. K. (...)

Na forum internetowym gazety pod opublikowanymi artykułami pojawiły się wpisy internautów, w większości o negatywnej dla powoda treści.

O tych publikacjach nie decydował pozwany W. P., który wówczas jeszcze nie pełnił funkcji (...).

(...)

(...)

(...)

(...)

Po odwołaniu (...) powód pracował w (...)

(...)

(...)

Po publikacji artykułów w(...)powód wniósł o nakazanie W. P., (...).

(...)

(...)

(...)

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dowodów z dokumentów, zeznań wskazanych świadków, oznaczonym świadkom i powodowi nie dał wiary w oznaczonych kwestiach. Nie uwzględnił wniosku pozwanego o przeprowadzenie dowodu z kart akt (...), na których znajdowały się protokoły zeznań świadków, bo pozwany mógł wnieść o przesłuchanie tych osób w charakterze świadków w niniejszym postępowaniu, więc dowód z tych protokołów jest nieprzydatny. Sąd oddalił też wniosek pozwanego o ponowne jego przesłuchanie na okoliczność schorzenia, które miałyby być bezpośrednim następstwem powództwa w tej sprawie, bo to nie ma znaczenia w tej sprawie.

W ocenie Sądu Okręgowego powództwo w stosunku do D. K. i (...)jest co do zasady usprawiedliwione, bo naruszyli oni dobra osobiste powoda (art. 23 i 24 k.c. i art. 448 k.c.). Art. 24 k.c. zawiera domniemanie bezprawności działania, na tych pozwanych spoczywał więc ciężar wykazania braku bezprawności. Powód wykazał, że ci pozwani naruszyli jego dobra osobiste w postaci dobrego imienia. (...). Dokonana przez powoda odmowa rozmowy z pozwanym D. K. przed publikacją artykułów nie uprawnia do stwierdzenia, że okoliczność ta jest wystarczająca do uznania, że pozwany zachował należytą staranność przy zbieraniu materiału i publikacji artykułów.

(...). Pozwany D. K. nie wykazał, by przy zbieraniu informacji i publikacji artykułów działał starannie i rzetelnie. Nie powołał się on na konkretne źródła informacji, odwoływał się jedynie do bliżej nieskonkretyzowanych źródeł, jak „z naszych informacji wynika”, czy (...). W ocenie Sądu Okręgowego pozwany ten działał niezgodnie z etyką zawodową, w złej wierze i z negatywnym nastawieniem do powoda już na etapie zbierania materiałów do publikacji, według świadka M. D. pozwany zniekształcił treść jej wypowiedzi (co było przedmiotem późniejszego sprostowania), choć świadek A. D. nic konkretnego nie powiedział mu o postępowaniu powoda, to pozwany pozwolił sobie na stwierdzenie w artykule,(...)co podważa zachowanie przez pozwanego zasad etyki zawodowej, staranności i rzetelności. Zebrane dowody nie potwierdziły, by powód nadużył kompetencji przy wydawaniu decyzji (...).

Z tych względów Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo co do roszczeń niemajątkowych i częściowo co do roszczeń majątkowych na podstawie powyższych przepisów prawnych, a w pozostałym zakresie oddalił powództwo. Sąd wskazał, że o odsetkach orzekł na podstawie art. 455 k.c. i art. 481 k.c.

Prawdziwa była informacja (...), więc postępowanie pozwanych odnoszące się do tej kwestii nie stanowi podstawy uwzględnienia powództwa.

Apelacje złożyli powód oraz pozwani, z wyłączeniem pozwanego W. P.. Ponadto powód złożył zażalenie na orzeczenie o kosztach procesu i kosztach sądowych, a pozwany W. P. złożył zażalenie na orzeczenie o kosztach procesu.

Pozwani D. K. i (...) spółka z o.o. w W. wnieśli apelację od orzeczeń zawartych w punktach 1,2,3,5 i 6. Domagali się zmiany wyroku przez oddalenie powództwa, wnosili też o zasądzenie kosztów procesu, ewentualnie wnosili o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Pozwani zarzucili:

1/ naruszenie art. 455 k.c. w zw. z art. 481 k.c. i art. 363 § 2 k.c. przez uznanie, że pozostają w zwłóce z zapłatą od innego dnia, niż od dnia wydania zaskarżonego wyroku;

2/ naruszenie art. 5, 23 i 24 k.c., art. 14 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe, a także § 1 pkt 1,2,3,4 oraz § 4 pkt 1 i 5 zarządzenia nr 114 Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 października 2002 r. w sprawie ustanowienia Kodeksu Etyki Służby Cywilnej i przepisów tego Kodeksu „przez przyjęcie, iż gdyby nawet jakiegokolwiek zachowania pozwanych mogły naruszyć lub zagrazić dobrom osobistym powoda, to kategoria nadużycia prawa podmiotowego przez pokrzywdzonego nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia podstawy jego żądań, a poszczególne naruszenia przez powoda norm etycznych i zawodowych, do których przestrzegania zobowiązany był powód nie mają związku dla oceny zachowania się powoda i zasadności jego roszczeń”;

3/ naruszenie art. 179 § 2 k.p.c. przez określenie początku biegu terminu wymagalności odsetek za zwłokę bez uwzględnienia długiego okresu zawieszenia postępowania;

4/ naruszenie art. 235 k.p.c. w zw. z art. 244 § 1 k.p.c. przez pominięcie dowodów w postaci:

a/ zeznań świadków składanych (...), w którym powód (...)

b/ wyroków wraz z uzasadnieniami z odwołania powoda od zwolnienia z pracy, wydanymi przez Sąd Rejonowy – (...) we W.;

5/ sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego, a konkretnie w postaci dokumentów oraz zeznań stron i świadków, wskutek ustalenia, że:

a/ powód w ramach swojej kompetencji udzielał pomocy publicznej (...)jednak głównie (...),

b/ charakter pobytu powoda (...)

c/ pozwany D. K. nie powołał się na okoliczności zastrzeżenia „danych źródła informacji”, choć pozwany wskazywał, że jest zobowiązany do zachowania tajemnicy dziennikarskiej;

6/ naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. przez brak wskazania w uzasadnieniu wyroku przyczyn, dla których Sąd Rejonowy pominął w procesie ustalania faktów zebrane (...)w postaci treści SMS-ów wysyłanych przez powoda do podwładnych, zeznania świadka C. P. na okoliczność kierowania się przez powoda względami pozamerytorycznymi przy wydawaniu decyzji podatkowych, dowodu w postaci zapisu na płycie CD – rozmowy pozwanego D. K. ze świadkiem M. D. i dowodu w postaci stenogramu zapisu rozmowy tego pozwanego z A. D.;

7/ naruszenie art. 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka przez ograniczenie wolności wyrażania opinii;

8/ nieważność postępowania (art. 379 pkt 2 k.p.c.), gdyż wyrok dotyczy (...) spółki z o.o., a podmiot ten został przejęty w dniu 27 lutego 2015 r. przez (...) spółkę z o.o. w W..

(...)

Według pozwanych błędem Sądu Okręgowego była odmowa przeprowadzenia dowodów wskazanych w ich piśmie procesowym z 8 kwietnia 2014 r.

(...)

W piśmie z dnia 2 czerwca 2015 r. uzupełniającym apelację pozwany D. K. oświadczył, (...)

Powód zaskarżył wyrok w części oddalającej powództwo o zapłatę kwoty 90.000 zł. Wnosił o zmianę wyroku i o zasądzenie od pozwanych D. K. oraz od wydawcy(...)solidarnie dalszej kwoty 90.000 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę z ustawowymi odsetkami zgodnie z żądaniem pozwu, ewentualnie wnosił o uchylenie wyroku w tej części i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Wnosił też o przeprowadzenie dowodu z dokumentów złożonych z apelacją.

Powód zarzucił:

1/ naruszenie art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c. przez uznanie, że kwota zadośćuczynienia pieniężnego w wysokości 60.000 zł jest odpowiednia do doznanej krzywdy;

2/ naruszenie art. 98 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. przez zaniechanie orzeczenia o poniesionych przez niego kosztach związanych z zażaleniami w kwestii zawieszenia postępowania oraz przez zaniechanie obciążenia pozwanyymi wszystkimi kosztami w sytuacji, gdy określenie należnej powodowi sumy zależało od oceny Sądu.

Powód podkreślił, że został prawomocnym wyrokiem (...), zarzuty formułowane wobec niego w artykułach prasowych są nieprawdziwe, a treść artykułów prasowych jest nadal dostępna na stronach internetowych(...) co potęguje jego krzywdę.

Pozwany W. P. złożył zażalenie na zawarte w punkcie 7 orzeczenie o kosztach procesu. Wnosił o zmianę tego postanowienia przez zasądzenie kwoty 7.577 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, wnosił też o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego. Zarzucił naruszenie art. 98 § 3 k.p.c. przez nieuwzględnienie wysokości roszczenia majątkowego powoda (300.000 zł), od którego Sąd ustalił stawkę kosztów zastępstwa procesowego.

Powód złożył osobno zażalenie na zawarte w punkcie 7 i w punkcie 8 orzeczenie o kosztach procesu i o kosztach sądowych. Zarzucił naruszenie art. 98 § 1 k.p.c. i art. 102 k.p.c. Wnosił o zmianę postanowienia w punkcie 7 przez odstąpienie od obciążania go kosztami procesu oraz o zmianę postanowienia w punkcie 8 przez odstąpienie od obciążania go kosztami sądowymi, tj. opłatą od pozwu w wysokości przekraczającej 7.500 zł należnej od sumy żądania przekraczającej kwotę 150.000 zł. Powód wnosił też o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego. W zażaleniu wskazał, że po rozszerzeniu powództwa jego żądanie majątkowe wynosiło łącznie kwotę 300.000 zł, twierdził że legitymacja bierna w tego rodzaju sprawach przysługuje każdorazowemu (...), a nie temu, który pełnił tę funkcję w czasie publikacji artykułu prasowego, zwrócił też uwagę, że wszystkich trzech pozwanych reprezentował ten sam pełnomocnik, co powinno mieć znaczenie przy ustaleniu kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwani wnosiли o oddalenie apelacji powoda i o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego. Osobno wnieśli odpowiedź na zażalenie, w której domagali się oddalenia zażalenia powoda i zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego.

Powód wnosił o oddalenie apelacji pozwanych, oddalenia zażalenia pozwanego W. P. oraz o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego i zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja i zażalenie powoda nie mają usprawiedliwionych podstaw, częściowo trafne jest zażalenie pozwanego W. P., jak też częściowo trafna jest apelacja pozostałych pozwanych.

Rozważania należy rozpocząć od najdalej idącego zarzutu nieważności postępowania wobec pozwanego wydawcy (...). Zarzucił on nieważność postępowania (art. 379 pkt 2 k.p.c.), gdyż wyrok dotyczy (...) spółki z o.o., a podmiot ten został przejęty w dniu 27 lutego 2015 r. przez (...) spółkę z o.o. w W.. Sąd Apelacyjny stwierdza, że w czasie wszczęcia postępowania istniał podmiot oznaczony jako (...) spółka z o.o. w W., mający swój oddział w B.. Z apelacji pozwanych i z dołączonego do niej odpisu z KRS wynika, że ta spółka została przejęta na podstawie uchwały z 3 lutego 2015 r. przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w W. (odpis z KRS – k. 707-722). W myśl art. 494 § 1 k.s.h. spółka przejmująca wstępuje z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej. Nie ma więc podstaw do twierdzenia o nieważności postępowania wobec (...) spółki z o.o. w W.. Należy dodać, że obowiązkiem tej spółki, także obowiązkiem dotychczasowego pełnomocnika spółki (...), było zawiadomienie Sądu Okręgowego o jej przejęciu przez (...) spółkę z o.o. w W., czego te osoby nie wykonały.

Ponieważ w dniu wydania zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy nie miał wiadomości o powyższej zmianie, oznaczył w wyroku nazwę pozwanej spółki według stanu w dniu wniesienia powództwa. Dlatego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 350 § 1 i 3 k.p.c. sprostował błędne oznaczenie tej spółki w zaskarżonym wyroku.

Sąd Apelacyjny uznał za trafny zarzut odmowy przeprowadzenia przez Sąd Okręgowy dowodu ze wskazanych przez pozwanych w piśmie procesowym z dnia 16 kwietnia 2014 r. (...)procedzonej przez Sąd Rejonowy (...) (wniosek – k. 531-532). Nietrafny jest jednak zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c., bo Sąd Okręgowy wskazał przyczyny odmowy przeprowadzenia tych dowodów. Pozwani mają prawo do obrony, nie można było a priori uznać, że dowody te nie mają żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Wniosek o przeprowadzenie dowodu z wyroków karnych Sądu pierwszej i drugiej instancji złożył też powód w piśmie procesowym z 1 lipca 2014 r. (k.503-508). Dlatego Sąd Apelacyjny przeprowadził dowód z oznaczonych (...), jako dokumentów. Powód nie odniósł się konkretnie do tych dowodów, na rozprawie nie było też złożonego zastrzeżenia na podstawie art. 162 k.p.c. Jednak Sąd Apelacyjny uznał, że wynikająca z art. 235 k.p.c. zasada bezpośredniości nie pozwala ocenić w tym postępowaniu wiarygodności zeznań świadków i wyjaśnienia oskarżonego zawartych we wskazanych tam protokołach ich przesłuchania. Dowody te, wraz z innymi dowodami, stanowiły podstawę do uniewinnienia oskarżonego powoda od postawionych mu zarzutów popełnienia przestępstw.

Jednakże niektóre dowody zawarte(...)mają pewne znaczenie dla ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie. Wyrok sądowy i uzasadnienie wyroku są dokumentami urzędowymi w rozumieniu art. 244 § 1 k.p.c., a dokumenty te stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone.(...)

(...) Trafny jest zarzut naruszenia § 1 pkt 1-4 i § 4 pkt 1 Kodeksu etyki służby cywilnej. W ocenie Sądu Apelacyjnego okoliczność ta nie jest bez znaczenia dla nieco odmiennego niż Sąd Okręgowy określenia sposobu naprawienia szkody wyrządzonej powodowi. Sąd Apelacyjny uznał, biorąc pod uwagę prawidłowe ustalenia Sądu Okręgowego w pozostałym zakresie, że należne powodowi zadośćuczynienie pieniężne za krzywdę jest odpowiednie w wysokości 20.000 zł.

Pozwani autor artykułów i wydawca nie udowodnili prawdziwości zawartych w artykułach zarzutów, za które według zaskarżonego wyroku powinni przeprosić powoda. Sąd Okręgowy ocenił zebrane dowody niewadliwie (pozwani nie zarzucili naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.). Powołanie się przez skarżącego na okoliczności zastrzeżenia „danych źródła informacji” (zarzut 5c) nie zwalnia pozwanych od powinności udowodnienia prawdziwości zarzutów, skoro powód zakwestionował ich prawdziwość.

(...)

(...)

(...)Wobec tego słusznie Sąd Okręgowy uznał, że pozwani nie udowodnili tego zarzutu.

Wbrew zarzutom skarżących zaskarżony wyrok nie narusza art. 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka ani przepisów podanych w punkcie 2 zarzutów apelacji (z powyższym zastrzeżeniem dotyczącym informacji o wysyłaniu przez powoda wiadomości tekstowych do podległej pracownicy). Dobra osobiste człowieka podlegają prawnej ochronie, a ich naruszenie jest co do zasady bezprawne (art. 47 Konstytucji, art. 24 k.c.). Art. 10 powyższej Konwencji przyznaje wolność wyrażania opinii, ale nie przyznaje dziennikarzowi i wydawcy wolności rozpowszechniania nieprawdziwych informacji. Podobnie reguluje to art. 12 i 14 Prawa prasowego.

Treść artykułów prasowych w zakresie wskazanym w zaskarżonym wyroku godzi w dobra osobiste powoda w rozumieniu art. 23 k.c., więc co do zasady nie było podstaw do oddalenia powództwa. Art. 24 § 1 k.c. zawiera domniemanie bezprawności działania naruszydciela, który może zwolnić się z odpowiedzialności tylko wtedy, gdy informacje prasowe były prawdziwe, a ich publikacja nastąpiła w uzasadnionym interesie społecznym. W tym przypadku uzasadniony interes społeczny przemawiał za dopuszczalnością podania w mediach informacji o postępowaniu powoda (...). Jednak jest prawny wymóg, by te informacje były prawdziwe. Niektóre były prawdziwe, więc słusznie Sąd Okręgowy oddalił powództwo w oznaczonym zakresie. Niektóre były nieprawdziwe, więc słusznie Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo w oznaczonym zakresie, z tym zastrzeżeniem, że zasądzone świadczenie pieniężne jest wygórowane w świetle dodatkowych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Apelacyjny. Wobec tego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie trzecim przez obniżenie zasądzonego zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę do kwoty 20.000 zł. Sąd oddalił apelację powoda na podstawie art. 385 k.p.c., gdyż w świetle niewadliwych ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego i dodatkowego ustalenia w postępowaniu apelacyjnym nie znajduje ona usprawiedliwienia.

Sąd oddalił apelację pozwanych w pozostałym zakresie na podstawie art. 385 k.p.c. nietrafne są zarzuty omówione wyżej, nietrafne są też zarzuty naruszenia art. 455 k.c. w zw. z art. 481 k.c. i art. 363 § 2 k.c., jak też art. 5 k.c. i art. 179 § 2 k.p.c. Szkoda została wyrządzona powodowi zasadniczo w czasie opublikowania artykułów, wobec tego na początek terminu, od którego należy liczyć ustawowe odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego nie ma wpływu ani fakt zawieszenia postępowania w tej sprawie, ani art. 363 k.c. Słusznie Sąd Okręgowy uznał, że ma tu zastosowanie art. 455 k.c. i art. 481 § 1 k.c. Niespełnienie świadczenia pieniężnego po wezwaniu do zapłaty było ryzykiem pozwanych co do obciążenia odsetkami.

Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do zastosowania art. 5 k.c. W istocie sami skarżący nie wskazali argumentów.

Konsekwencją częściowej zmiany wyroku co do istoty sprawy jest zmiana orzeczenia o kosztach postępowania zawartego w punktach piątym i szóstym. Na koszty powoda za pierwszą instancję składają się: opłata od pozwu od roszczenia niemajątkowego w kwocie 600 zł i od uwzględnionego roszczenia majątkowego w kwocie 1.000 zł (5% od 20.000 zł), wynagrodzenie pełnomocnika procesowego od roszczenia niemajątkowego w kwocie 360 zł i od uwzględnionej części (6,66%) roszczenia majątkowego w kwocie 481 zł (z częścią opłaty od pełnomocnictwa) – łącznie 2.241 zł. Na koszty procesu wszystkich pozwanych składa się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego i trzy opłaty od pełnomocnictw (dwie stawki podstawowe po 7.200 zł + trzy opłaty po 17 zł) w wysokości 14.502 zł, z tego 93,33% (bo w takim zakresie pozwani wygrali sprawę), łącznie 13.540,50 zł. Na jednego pozwanego (z dalszym zastrzeżeniem dotyczących kosztów należnych pozwanemu W. P.) należne im koszty zastępstwa procesowego wynoszą 4.513,50 zł. Sąd uznał, że skoro jeden pełnomocnik reprezentował wszystkich pozwanych, to należy zastosować podwójną stawkę podstawową wynagrodzenia. Ponieważ sytuacja prawna pozwanego D. P. i pozwanej spółki jest w tym zakresie taka sama, należne im koszty procesu wynoszą $2 \times 4.513,50 = 9.027$ zł. Na podstawie art. 100 k.p.c. po odjęciu od tej kwoty kosztów procesu należnych od nich powodowi w kwocie 2.241 zł, koszty procesu należne tym dwóm pozwanyom wynoszą 6.786 zł.

Wobec częściowego uwzględnienia apelacji pozwanego D. K. i pozwanej spółki należy im się od powoda zwrot kosztów postępowania apelacyjnego w kwocie 3.530 zł. Ta kwota jest wynikiem następującego obrachunku na podstawie art. 100 k.p.c.: powodowi należy się zwrot wynagrodzenia pełnomocnika od roszczenia niemajątkowego w kwocie 270 zł i wynagrodzenia od oddalonej części apelacji od roszczenia majątkowego w kwocie 900 zł ($2.700:3=900$), łącznie 1.170 zł, pozwanym zaś należy się zwrot opłaty sądowej od uwzględnionej części apelacji, tj. 2.000 zł ($40.000 \text{ zł} \times 5\% = 2.000$) i wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w kwocie 2.700 zł, łącznie 4.700 zł. Różnica między należnymi kosztami postępowania apelacyjnego wynosi 3.530 zł. Z uwagi na reprezentowanie obu pozwanych przez jednego pełnomocnika Sąd zastosował stawkę wynagrodzenia 2.700 zł.

Zażalenie pozwanego W. P. jest częściowo zasadne. Należne mu koszty wynoszą 5.045 zł ($1/3$ z podwójnego wynagrodzenia pełnomocnika od roszczenia nieprocesowego 2×360 zł, czyli 240 zł plus $1/3$ wynagrodzenia pełnomocnika od roszczenia majątkowego, w kwocie $14.417:3= 4.805$ zł – łącznie $4.805+240=5.045$ zł (art. 98 § 1 i 3 k.p.c.). Dlatego Sąd Apelacyjny częściowo uwzględnił jego zażalenie na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., a w pozostałej części oddalił zażalenie na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Konsekwencją częściowego uwzględnienia zażalenia jest zasądzenie od powoda na rzecz tego pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego w kwocie 198 zł, które obejmują 48 zł opłata sądowa i połowa wynagrodzenia w kwocie 300 zł, razem 198 zł.

Zażalenie powoda jest bezpodstawne, podniesione w nim zarzuty są nietrafne. Sąd Okręgowy wprawdzie wskazał w uzasadnieniu wyroku – kierując się niejasną treścią pisma procesowego powoda co do zakresu rozszerzenia powództwa – że powód rozszerzył je o kwotę 300.000 zł (k. 503-508), niemniej Sąd ustalił opłatę sądową od roszczenia majątkowego od kwoty 300.000 zł. Wynosi ona 5% tej kwoty, czyli 15.000 zł. Kwota opłaty, którą Sąd w punkcie ósmym wyroku nakazał pobrać od powoda, wynosi 12.000 zł i jest liczona od kwoty 240.000 zł rozszerzonego roszczenia.

Nietrafny jest jego zarzut, że legitymacja bierna w tego rodzaju sprawach przysługuje każdorazowemu (...), a nie temu, który pełnił tę funkcję w czasie publikacji artykułu prasowego, bo tu chodzi o odpowiedzialność majątkową pozwanego, który nie ponosi winy za opublikowanie materiału prasowego. Ponadto zarzut ten podniesiony w zażaleniu jest bezprzedmiotowy, bo powództwo wobec W. P. zostało oddalone. Skoro zostało oddalone, to temu pozwanemu służy prawo żądania zwrotu kosztów procesu.

Nie ma podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c. Powód nie wskazał żadnych przekonujących argumentów pozwalających na nieobciążenie go kosztami postępowania sądowego.

Z tych przyczyn Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie powoda na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.